

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

PALKKASELVITYKSET 2019

TYÖNANTAJASELVITYS

PALKKAKYSELY JÄSENILLE

RAPORTTI HUHTIKUU 2020

FOCUS MASTER OY

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
1. AINEISTON KUVAUS	5
2. TYÖNANTAJASELVITYS	6
2.1. Professorien lukumäärät.....	6
2.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain	9
2.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2019 ja palkkojen muutos.....	10
2.4. Yliopistokohtaiset palkat.....	12
2.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen.....	15
2.6. Vaati- ja henki-tasot yliopistoittain.....	16
2.7. Professorien sijoittuminen vaati-tasolle ja suoritusprosentit	23
2.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa	24
2.9. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa	26
3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE	27
3.1. Vastaajaprofiili	27
3.2. Palkka syyskuussa 2019	30
3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja.....	32
3.4. Muut korvaukset ja palkkiot	35
3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain.....	36
3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero	37
3.7. Professorien sivutulot	39

JOHDANTO

Professoriliitto on tehnyt kaksi palkkaselvitystä professoreiden palkoista. Työnantajaselvitys on saatu yliopistojen professoreiden (full professorit) syyskuun 2019 palkoista. Myös tutkimuslaitosten professoreiden palkoista tehtiin palkkaselvitys työnantajakyselynä. Työssä oleville liiton jäsenille tehtiin palkkakysely syyskuussa 2019 Focus Master Oy:n toimitusjohtaja Yrjö Lauhan toimesta.

Kokoaikaisten professoreiden lukumäärä edelleen vähenee

Kokoaikaisten professoreiden lukumäärä on yliopistoissa pienentynyt kymmenenä vuotena peräkkäin. Marraskuusta 2009 syyskuuhun 2019 kokoaikaisten professoreiden lukumäärä on vähentynyt 499 professorilla (20,8 %) lukumäärän olleessa viime vuonna enää 1899. Osa-aikaisten professoreiden lukumäärä oli viime vuonna 299. Määräaikaisten professoreiden osuus laski vuoden aikana 15 %:sta 12 %:iin. Vaihteluväli on tiedeyliopistojen osalta 4–17 %. Taideyliopistossa määräaikaisia professoreita oli huoletuttavat 65 % koko professorikunnasta.

Professoreiden keskimääräinen palkkakehitys hiukan työehtosopimuksessa sovittuja sopimuskorostuksia parempaa

Työnantajaselvityksen mukaan kaikkien professoreiden kokonaispalkka nousi 2,9 % (keskiarvo) / 3,4 % (mediaani) syyskuusta 2018 syyskuuhun 2019. Yliopistojen yleisen työehtosopimuksen perusteella kaikkien palkkoja korotettiin 1.4.2019 1,10 % yleiskorotuksella. Lisäksi järjestely- ja paikalliset erät olivat 1.1.2019 0,5 % ja 1.6.2019 0,85 %. Professoreiden kokonaispalkka oli työnantajaselvityksen mukaan syyskuussa 2019 vakinaisilla professoreilla 7.307 euroa ja määräaikaisilla 6.798 euroa. Professoreiden osalta keskimääräinen kokonaispalkka oli 7.246 euroa.

Yliopistoissa työskentelevien professoreiden vaati-keskiarvo nousi hieman 8,80>8,83. Myös keskimääräinen suoritusprosentti nousi 29,05>29,89. Tilastojen valossa näyttää edelleen siltä, että yliopistot palkkaavat eläköityvien professoreiden tilalle uusia professoreita alemmille vaatitasoille ja määrittävät heille matalammat suoritusprosentit. Professorin vakinaistamispolkujen käyttööntamisilla on ollut vaikutusta professoreiden määrän vähenemiseen ja palkkakehitykseen.

Tutkimuslaitoksissa työskentelevien professoreiden palkka oli keskimäärin 6.780 euroa, ja se nousi 1,3 % (mediaani) edelliseen vuoteen verrattuna. Tutkimuslaitosten osalta selvityksessä oli osittain eri tutkimuslaitoksia ja havaintojen määrä poikkesi eri vuosina. Tämä osittain selitti palkkojen maltillista nousua.

Yliopistojen palkkausjärjestelmä muuttui henkilökohtaisen palkanosan osalta vuoden 2019 alusta lukien. Henkilökohtaista työsuoritusta kuvaavien tasojen määrä väheni yhdeksästä tasosta neljään kategoriaan ja alin suoritusprosentti nousi kuuteen prosenttiin. Jotta voimme seurata miten professoreiden henkilökohtaiset suoritusprosentit kehittyvät jatkossa, selvityksessä on kaksi taulukkoa (taulukko 20a ja taulukko 20b). Suorituskategorioita koskevasta taulukosta (taulukko 20a) näkee hyvin, kuinka eri tavalla yliopistot ovat soveltaneet palkkausjärjestelmää professoreiden henkilökohtaisen suoriutumisen arvioinnin osalta.

Tasa-arvotarkastelua

Naisten osuus yliopistojen professorikunnasta nousee noin prosenttiyksikön verran vuodessa ja oli 32,8 %:a vuonna 2019. Sekä vakinaisten että määräaikaisten naisprofessoreiden vaati-keskiarvot ja henki-keskiarvot ovat matalampia kuin miesprofessoreiden. Palkkaero miesprofessoreiden hyväksi oli 301 euroa. Palkkaero pieneni edelliseen vuoteen verrattuna. Naisprofessorin euro on työnantajaselvityksen mukaan 95,9 senttiä. Naisten euro vaihtelee yliopistoittain (92–101 senttiä).

Jäsenkyselyn mukaan naisten ja miesten välinen palkkaero oli 293 euroa. Palkkaerotarkastelussa selvisi, että työuran pituudella oli 232 euron vaikutus keskipalkkaan. Naiset ovat toimineet professorin tai tutkimusjohtajan tehtävissä keskimäärin 10,3 vuotta ja miehet 14,1 vuotta. Jokainen kokemusvuosi nosti palkkaa noin 61 euroa. Tieteenalakohtaisilla eroilla oli 56 euron vaikutus keskipalkkaan. Henkilökohtaiseen sopimukseen perustuvat palkat ylittävät YPJ-keskipalkan liki 850 eurolla. Naisten keskuudessa henkilökohtaisen, YPJ-järjestelmästä poikkeavan sopimuksen tehneiden professorien osuus on pienempi kuin miesten keskuudessa. Tämän vaikutus keskipalkkaan oli 5 euroa.

Professoriliitto kiittää jäsenkyselyyn vastanneita jäseniä. Samoin kiitämme toimitusjohtaja Yrjö Lauhaa, yliopistotyönantajaa ja tiedot antaneita tutkimuslaitoksia hyvästä yhteistyöstä.

Tarja Niemelä
toiminnanjohtaja
1.4.2020

1. AINEISTON KUVAUS

Työnantajaselvityksessä pyydettiin toimittamaan seuraavat tiedot:

- Yliopistokohtaiset tiedot erikseen vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien osalta.
- Kuukausipalkat pyydettiin eriteltyinä YPJ:n mukaisen maksussa olevan palkan (sisältäen vaati-osan ja suoritusprosentin tai vaihtoehtoisesti takuupalkan), vaativuuslisän sekä näistä muodostuvan ns. säännöllisen työajan ansion osalta. Lisäksi pyydettiin erittely akateemisen johtamisen palkkioista ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä.
- Vaati-tasot ja suoritusprosentit yliopistokohtaisesti

Kaikki palkkatiedot saatiin. Palkkatiedot kohdistuvat syyskuun 2019 palkkoihin.

Aineisto käsittää yhteensä 1899 kokoaikaisen professorin palkkatiedot. Tarkastelun ulkopuolelle on rajattu osa-aikaisten professorien palkkatiedot.

Työnantajaselvityksen aineistoa on kerätty vuodesta 2003 lähtien.

Työnantajaselvityksen yhteydessä lähestyttiin myös tutkimuslaitoksia. Tutkimuslaitosten professorikohtaiset palkkatiedot ovat käytettävissä 9 tutkimuslaitoksesta yhteensä 119 kokoaikaisen professorin tai tutkimusjohtajan osalta.

Professoriliiton jäsenten palkkakysely toteutettiin sähköpostikyselyinä syyskuussa 2019. Kysely kohdistettiin suurimmalle osalle työssä olevia liiton jäseniä. Kyselyyn vastasi 480 jäsentä ja vastausaktiivisuus oli siten noin 35 %.

Jäsenten palkkakyselyn vertailukohtana toimii aikaisemmat vuosien 2002–2018 palkkakyselyt.

2. TYÖNANTAJASELVITYS

2.1. Professorien lukumäärät

Taulukko 1: Professorien lukumäärä yliopistoittain ¹

YLIOPISTO	kokoaikaisten professorien lukumäärä 2019	osa-aikaisten professorien lukumäärä 2019	kokoaikaisten lukumäärän muutos 2018–2019	kokoaikaisten lukumäärän muutos 2003–2019
Aalto-yliopisto	146	7	-33	-137
Helsingin yliopisto	431	71	-1	-39
Itä-Suomen yliopisto	203	56	-12	-10
Jyväskylän yliopisto	175	17	-16	-2
Lapin yliopisto	43	6	-4	-7
LUT-yliopisto	67	5	-1	-5
Oulun yliopisto	171	18	-2	-59
Svenska handelshögskolan	28	10	1	2
Taideyliopisto	51	7	-2	9
Tampereen yliopisto	230	39	0	22
Turun yliopisto	236	50	3	-21
Vaasan yliopisto	42	9	-3	-8
Åbo Akademi	76	4	0	-18
yhteensä	1899	299	-70	-358

Yliopistojen palveluksessa on 1899 kokoaikaisen professorin lisäksi 299 osa-aikaista professoria.

Jos osa-aikaisten professorien oletetaan työskentelevän 50 % täydestä työajasta, vastaa professorien työpanos yhteensä 2049 henkilötyövuotta.

¹ Vuodesta 2017 lähtien professorien lukumäärään sisältyy Full professor (tenure track) -nimikkeet.

Taulukko 2: Professorien lukumäärä vuosina 2003–2019 ²

vuosi	kokoaikaisia	osa-aikaisia	yhteensä
2003	2257	211	2468
2004	2311	201	2512
2005	2318	192	2510
2006	2322	194	2516
2007	2336	205	2541
2008	2366	267	2633
2009	2398	289	2687
2010	2374	270	2644
2011	2358	309	2667
2012	2323	342	2665
2013	2267	387	2654
2014	2187	388	2575
2015	2104	379	2483
2016	2024	398	2422
2017	2002	336	2338
2018	1969	281	2250
2019	1899	299	2198

² Vuodesta 2017 lähtien professorien lukumäärään sisältyy Full professor (tenure track) -nimikkeet.

Taulukko 3: Professorien lukumäärän muutos 2003–2019

vuosi	kokoaikaiset professorit, lukumäärän muutos vuosittain		kaikki professorit, lukumäärän muutos vuosittain	
2003–2004	+54	+2,4 %	+44	+1,8 %
2004–2005	+7	+0,3 %	-2	-0,1 %
2005–2006	+4	+0,2 %	+6	+0,2 %
2006–2007	+14	+0,6 %	+25	+1,0 %
2007–2008	+30	+1,3 %	+92	+3,6 %
2008–2009	+32	+1,4 %	+54	+2,0 %
2009–2010	-24	-1,0 %	-43	-1,6 %
2010–2011	-16	-0,7 %	+23	+0,9 %
2011–2012	-35	-1,5 %	-2	-0,1 %
2012–2013	-56	-2,4 %	-11	-0,4 %
2013–2014	-80	-3,5 %	-79	-3,0 %
2014–2015	-83	-3,8 %	-92	-3,6 %
2015–2016	-80	-3,9 %	-61	-2,5 %
2016–2017	-25	-1,2 %	-87	-3,6 %
2017–2018	-33	-1,6 %	-88	-3,8 %
2018–2019	-70	-3,6 %	-52	-2,3 %
yhteensä 2003–2019	-358	-15,9 %	-270	-10,9 %

2.2. Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain

Tarkasteluissa luvuissa 2.2–2.9 on aineisto rajattu kokoaikaisiin professoreihin.

Taulukko 4: Määräaikaisten professorien osuus yliopistoittain vuosina 2013–2019, järjestetty vuoden 2019 osuuden mukaan

yliopisto	määräaikaisten professorien osuus (%)						
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Taideyliopisto	65	72	72	74	67	67	68
Oulun yliopisto	17	20	20	27	25	28	26
Aalto-yliopisto	15	14	16	26	23	25	31
Vaasan yliopisto	14	16	10	9	6	9	16
Turun yliopisto	12	15	16	17	23	26	23
Itä-Suomen yliopisto	12	17	16	13	12	17	21
Lapin yliopisto	9	13	21	18	26	20	17
Tampereen yliopisto	7	12	16	16	20	26	31
Åbo Akademi	9	12	18	15	16	13	12
Helsingin yliopisto	9	11	13	15	20	20	23
LUT-yliopisto	7	12	20	29	26	28	36
Jyväskylän yliopisto	6	10	8	9	14	13	18
Svenska handelshögskolan	4	0	0	7	4	8	7
kaikki yhteensä	12	15	17	19	21	22	25

2.3. Kokonaispalkka syyskuussa 2019 ja palkkojen muutos

Taulukko 5: Kaikki yliopistot, vakinaisten ja määräaikaisten professorien kokonaispalkka ³

Kokonaispalkka 2019	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
keskiarvo	7246	7307	6798
desiili 1	5985	6117	5594
alakvartiili	6549	6562	5826
mediaani	7128	7213	6251
yläkvartiili	7798	7798	7252
desiili 9	8746	8598	9251

Taulukko 6: Kokonaispalkan muutos 2018–2019, kaikki professorit ⁴

Vertailu edelliseen vuoteen	muutos 2018–2019	
keskiarvon muutos	+206 €	+2,9 %
mediaanin muutos	+235 €	+3,4 %

Taulukko 7: Kokonaispalkan muutos 2018–2019 työsuhteen mukaan

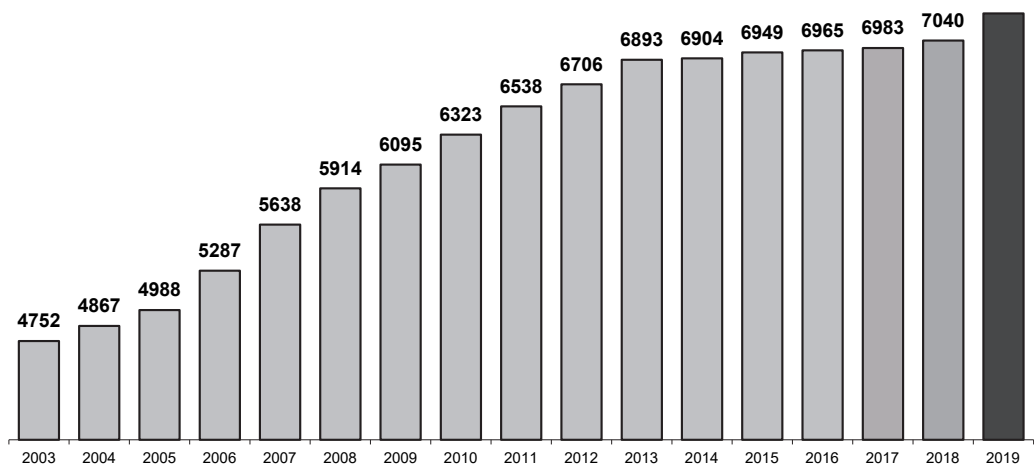
vertailu edelliseen vuoteen	vakinaiset		määräaikaiset	
keskiarvon muutos	+175 €	+2,5 %	+292 €	+4,5 %

³ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta sekä akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. Säännöllisen työajan ansioon luetaan vaati- ja henki-osat, vaativuuslisä ja suorituskorotus tai vaihtoehtoisesti takuupalkka.

Palkkaan ei lueta tuntiopetuspalkkioita, projektinjohtamispalkkioita eikä muita maksullisen palvelutoiminnan korvauksia, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti.

Professorin palkka saattaa vaihtoehtoisesti muodostua myös henkilökohtaisesti neuvotellusta YPJ-sopimuksen ylittävistä palkasta. n=1899

⁴ Kokonaispalkan muutokseen vaikuttaa vakinaisten ja määräaikaisten professorien palkkakehityksen lisäksi vakinaisten ja määräaikaisten professorien keskinäisen suhteen muuttuminen. Esimerkiksi määräaikaisten professorien osuuden pieneminen nostaa koko aineiston keskipalkkaa, aineiston painoutuessa paremmin palkattuihin vakinaisiin professoreihin. n₂₀₁₈=1969 ja n₂₀₁₇=1999.

Kuva 1. Kaikkien kokoaikaisten professorien keskipalkka 2003–2019 ⁵

Taulukko 8: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2003

vuosi	keskipalkan muutos vuosittain	
2003–2004	+115 €	+2,4 %
2004–2005	+121 €	+2,5 %
2005–2006	+299 €	+6,0 %
2006–2007	+351 €	+6,6 %
2007–2008	+276 €	+4,9 %
2008–2009	+181 €	+3,1 %
2009–2010	+228 €	+3,7 %
2010–2011	+215 €	+3,4 %
2011–2012	+168 €	+2,6 %
2012–2013	+187 €	+2,8 %
2013–2014	+11 €	+0,2 %
2014–2015	+45 €	+0,7 %
2015–2016	+16 €	+0,2 %
2016–2017	+18 €	+0,3 %
2017–2018	+57 €	+0,8 %
2018–2019	+206 €	+2,9 %
Yhteensä 2003–2019	+2494 €	+52,5 %

⁵ Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta.

2.4. Yliopistokohtaiset palkat

Taulukko 9: Yliopistokohtaiset kokonaispalkat, keskiarvot ja mediaanit, aakkosjärjestyksessä^{6,7}

YLIOPISTO	kaikki professorit		vakinaiset professorit		määräaikaiset professorit		erotus vakinaisten professorien hyväksi keskiarvojen erotus
	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	keskiarvo	mediaani	
Aalto-yliopisto	8043	8027	8164	8054	7360	6959	805
Helsingin yliopisto	7316	7213	7303	7213	7441	7051	-138
Itä-Suomen yliopisto	6962	6890	7059	7041	6265	5965	795
Jyväskylän yliopisto	7095	6890	7076	6890	7374	6714	-298
Lapin yliopisto	6980	6808	7064	6890	-	-	-
LUT-yliopisto	8005	8062	8123	8062	-	-	-
Oulun yliopisto	7278	7072	7436	7213	6507	6179	929
Svenska handelshögskolan	7690	7792	7686	7786	-	-	-
Taideyliopisto	6518	6470	6892	6643	6314	6108	578
Tampereen yliopisto	7357	7213	7405	7213	6761	6562	643
Turun yliopisto	6927	6726	6928	6726	6923	6396	5
Vaasan yliopisto	6869	6900	7055	7094	-	-	-
Åbo Akademi	7020	6858	7049	6890	6734	6442	315
kaikki	7246	7128	7307	7213	6798	6251	509

Professoreita työskentelee myös tutkimuslaitosten palveluksessa.⁸ Tutkimuslaitosten palveluksessa työskentelevien professorien keskipalkka on 6780 euroa ja mediaanipalkka 6750 euroa.

6 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta, n=1899. Määräaikaisten professorien palkkatietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

7 Tampereen yliopisto on toteuttanut kesäkuun korotuserän 0,85 % muita yliopistoja myöhemmin, mistä johtuen käytetään aineistossa korotuserän sisältävää marraskuun 2019 palkkaa.

8 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Ruokavirasto, Terveuden ja hyvinvoinnin laitos, Työterveyslaitos, Ulkopoliittinen instituutti, VATT ja VTT (yhteensä n=119). Tarkempi selvitys tutkimuslaitosten palkkauksesta on esitetty kappaleessa 2.9.

Taulukko 10: Yliopistot kaikkien professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä^{9,10,11}

YLIOPISTO	keskiarvo 2019	muutos 2018 > 2019		muutos 2003 > 2019	
Aalto-yliopisto	8043	+130	+1,6 %	+3305	+69,8 %
LUT-yliopisto	8005	+314	+4,1 %	+3497	+77,6 %
Svenska handelshögskolan	7690	+226	+3,0 %	+2981	+63,3 %
Tampereen yliopisto	7357	+530	+7,8 %	+2532	+52,5 %
Helsingin yliopisto	7316	+139	+1,9 %	+2449	+50,3 %
Oulun yliopisto	7278	+216	+3,1 %	+2339	+47,4 %
Jyväskylän yliopisto	7095	+169	+2,4 %	+2344	+49,3 %
Åbo Akademi	7020	+265	+3,9 %	+2205	45,8 %
Lapin yliopisto	6980	+231	+3,4 %	+2261	47,9 %
Itä-Suomen yliopisto	6962	+142	+2,1 %	+2460	54,6 %
Turun yliopisto	6927	+175	+2,6 %	+2434	54,2 %
Vaasan yliopisto	6869	+259	+3,9 %	+2043	42,3 %
Taideyliopisto	6518	+155	+2,4 %	+1989	43,9 %
kaikki	7246	+206	+2,9 %	+2494	52,5 %

9 Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta ja akateemisen johtajan tehtävistä (esimerkiksi dekaani tai laitosjohtaja) maksettavasta palkkiosta.

10 Fuusioyliopistojen vertailuluvut vuodelta 2003 on laskettu uudelleen alkuperäisestä aineistosta seuraavasti: Aalto yliopisto (vertailutiedot Helsingin kauppakorkeakoulu, Taideteollisen korkeakoulu ja Teknillinen korkeakoulu), Turun yliopisto (vertailutiedot Turun yliopisto ja Turun kauppakorkeakoulu), Taideyliopisto (vertailutiedot Sibelius-Akatemia, Kuvataideakatemia ja Teatterikorkeakoulu), Itä-Suomen yliopisto (vertailutiedot Joensuun yliopisto ja Kuopion yliopisto), Tampereen yliopisto (vertailutiedot Tampereen yliopisto ja Tampereen teknillinen yliopisto).

11 Tampereen yliopistossa on fuusion yhteydessä palkkoja harmonisoitaessa siirretty aikaisempaa tulospalkkiorahaa siirtymäajaksi henkilökohtaisiin palkanlisiin. Muutoksen vuoksi aikaisempi tulospalkkio sisältyy nyt taulukossa esitettyyn kuukausiansioon.

Taulukko 11: Yliopistot vakinaisten professorien kokonaispalkan keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ¹²

YLIOPISTO	keskiarvo 2019
Aalto-yliopisto	8164
LUT-yliopisto	8123
Svenska handelshögskolan	7686
Oulun yliopisto	7436
Tampereen yliopisto	7405
Helsingin yliopisto	7303
Jyväskylän yliopisto	7076
Lapin yliopisto	7064
Itä-Suomen yliopisto	7059
Vaasan yliopisto	7055
Åbo Akademi	7049
Turun yliopisto	6928
Taideyliopisto	6892
kaikki	7307

¹² Kokonaispalkka muodostuu säännöllisen työajan ansiosta, akateemisen johtajan tehtävistä maksettavasta palkkiosta ja muista säännöllisesti maksettavista lisistä. n=1670.

2.5. Kokonaispalkan muodostuminen ja esimiespalkkion kehittyminen

Taulukko 12: Vakinaisten professorien ja määräaikaisten professorien kokonaispalkan muodostuminen

keskiarvot palkkanimikkeittäin	kaikki professorit	vakinaiset professorit	määräaikaiset professorit
palkka (tehtäväkohtainen osa, henkilökohtainen osa, vaativuuslisä, suorituskorotus, takuuosa)	7042	7086	6724
akateemisen johtajan palkkio ¹³	144	158	39
säännöllisesti maksettavat lisät (henkilökohtainen lisä, siirtymälisä, luontoisedut) ¹⁴	60	63	35
edellisistä koostuva kokonaispalkka	7246	7307	6798

Taulukko 13: Akateemisen johtajan palkkion kehittyminen vuosina 2005–2019¹⁵

ajankohta	palkkiota saavien osuus	keskimääräinen palkkio	arvio professoreille maksettavien palkkioiden summasta (euroa / kk)
2005	31 %	406	291.000
2006	30 %	431	300.000
2007	28 %	466	304.000
2008	25 %	495	292.000
2009	22 %	509	268.000
2010	19 %	637	292.000
2011	16 %	637	244.000
2012	23 %	633	332.541
2013	22 %	653	323.810
2014	21 %	701	319.805
2015	21 %	691	302.573
2016	22 %	671	302.756
2017	20 %	701	286.091
2018	20 %	746	290.259
2019	21 %	695	273.241

¹³ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹⁴ Keskiarvoa laskettaessa on otettu huomioon myös henkilöt, jotka eivät saa kyseistä palkkiota.

¹⁵ Vuodesta 2012 lukien aineistossa mukana kaikki yliopistot (n₂₀₁₉=1899).

Nimike vaihdellut tarkastelujakson aikana (hallintotehtäväpalkkio, akateemisen johtajan palkkio, esimiespalkkio).

2.6. Vaati- ja henki-tasot yliopistoittain

Taulukko 14: Vaati-tasojen ja suoritusprosenttien keskiarvot yliopistoittain vuonna 2019 ja muutos vuoteen 2018, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä¹⁶

yliopisto	KAIKKI PROFESSORIT			
	Vaati-keskiarvo ja muutos		Suoritus-% keskiarvo ja muutos	
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	8,88	-0,02	32,20	+0,59
Itä-Suomen yliopisto	8,81	-0,01	26,91	+0,90
Jyväskylän yliopisto	8,58	+0,01	31,92	+0,91
Lapin yliopisto	8,69	+0,10	26,78	+0,45
LUT-yliopisto	8,96	+0,05	44,37	+2,46
Oulun yliopisto	8,80	+0,08	30,94	+1,02
Svenska handelshögskolan	9,36	+0,14	31,86	+0,66
Taideyliopisto	8,55	+0,04	24,37	+0,53
Tampereen yliopisto	8,89	+0,06	29,51	+0,94
Turun yliopisto	8,92	+0,05	23,76	+0,55
Vaasan yliopisto	8,83	+0,07	28,27	+1,72
Åbo Akademi	8,81	+0,09	30,55	+1,11
kaikki yliopistot	8,83	+0,03	29,89	+0,84

¹⁶ Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 15: Vaati-tasot yliopistoittain vuosina 2010–2019, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä.¹⁷

yliopisto	VAATI-KESKIARVO								
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Helsingin yliopisto	8,88	8,90	8,83	8,81	8,80	8,76	8,80	8,81	8,83
Itä-Suomen yliopisto	8,81	8,82	8,85	8,75	8,74	8,63	8,67	8,58	8,61
Jyväskylän yliopisto	8,58	8,57	8,56	8,52	8,53	8,54	8,55	8,51	8,54
Lapin yliopisto	8,69	8,59	8,57	8,62	8,57	8,58	8,60	8,63	8,64
LUT-yliopisto	8,96	8,91	9,03	9,00	9,02	8,97	8,97	9,00	8,83
Oulun yliopisto	8,80	8,72	8,77	8,70	8,73	8,68	8,67	8,61	8,66
Svenska handelshögskolan	9,36	9,22	9,18	9,15	9,04	9,12	9,17	9,13	9,12
Taideyliopisto	8,55	8,51	8,57	8,64	8,56	8,60	8,45	-	-
Tampereen yliopisto	8,89	8,83	8,80	8,76	8,73	8,70	8,68	8,65	8,68
Turun yliopisto	8,92	8,87	8,78	8,78	8,80	8,74	8,74	8,75	8,66
Vaasan yliopisto	8,83	8,76	8,77	8,85	8,98	8,91	8,88	8,88	8,80
Åbo Akademi	8,81	8,72	8,72	8,63	8,65	8,75	8,74	8,70	8,76
kaikki yliopistot	8,83	8,80	8,78	8,74	8,75	8,71	8,72	8,69	8,71

Taulukko 16: Suoritusprosentit yliopistoittain vuosina 2010–2019, kaikki professorit, yliopistot aakkosjärjestyksessä

yliopisto	SUORITUSPROSENTTI								
	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Helsingin yliopisto	32,20	31,61	32,26	32,47	32,33	32,34	32,90	31,46	31,60
Itä-Suomen yliopisto	26,91	26,01	26,35	27,64	28,30	28,97	29,19	26,13	26,54
Jyväskylän yliopisto	31,92	31,01	31,68	32,06	32,06	31,91	32,49	30,41	30,76
Lapin yliopisto	26,78	26,33	27,14	27,16	27,14	27,07	29,12	28,55	28,29
LUT-yliopisto	44,37	41,91	40,81	40,85	41,73	40,52	40,94	38,82	38,91
Oulun yliopisto	30,94	29,92	29,97	30,12	30,23	30,56	30,93	29,73	29,77
Svenska handelshögskolan	31,86	31,20	32,49	31,87	31,74	33,30	33,70	31,70	31,56
Taideyliopisto	24,37	23,84	25,15	24,35	25,81	25,15	27,01	24,94	23,79
Tampereen yliopisto	29,51	28,57	28,73	28,48	28,70	28,27	28,84	28,02	28,53
Turun yliopisto	23,76	23,21	23,98	24,53	24,60	24,93	25,06	24,47	24,64
Vaasan yliopisto	28,27	26,55	27,48	26,01	26,76	27,83	27,40	24,72	27,91
Åbo Akademi	30,55	29,44	29,49	28,69	28,67	28,93	28,98	28,57	28,91
kaikki yliopistot	29,89	29,05	29,42	29,64	29,84	29,92	30,42	28,88	29,25

¹⁷ Aineiston $n_{2019}=1710$, $n_{2018}=1738$, $n_{2017}=1743$, $n_{2016}=1739$, $n_{2015}=1810$, $n_{2014}=1872$, $n_{2013}=1932$, $n_{2012}=1956$ ja $n_{2011}=1280$. Aalto-yliopisto ei ole mukana taulukossa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 17: Vaati- ja suoritusprosentit yliopistoittain, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta. ¹⁸

yliopisto	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
Aalto-yliopisto	-	-	-	-
Helsingin yliopisto	8,92	32,73	8,31	24,31
Itä-Suomen yliopisto	8,91	27,51	8,17	22,63
Jyväskylän yliopisto	8,60	32,07	8,14	28,29
Lapin yliopisto	8,76	26,79	-	-
LUT-yliopisto	9,05	44,74	-	-
Oulun yliopisto	8,89	31,67	8,31	26,98
Svenska handelshögskolan	9,33	31,99	-	-
Tampereen yliopisto	8,91	29,80	8,53	25,42
Taideyliopisto	8,89	28,12	8,36	22,32
Turun yliopisto	8,96	24,15	8,57	20,25
Vaasan yliopisto	8,94	29,96	-	-
Åbo Akademi	8,86	30,83	8,33	27,42
kaikki yliopistot	8,89	30,54	8,33	24,23

Taulukko 18: Vaati- ja suoritusprosenttien muutos 2018–2019, eriteltynä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta. ¹⁹

	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
muutos 2018–2019	+0,01	+0,67	+0,04	+0,50

18 Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Määräaikaisten professorien tietoja ei ole julkaistu, jos osajoukon n<6.

19 Aineiston n₂₀₁₉=1710 ja n₂₀₁₈=1738.

Taulukko 19: Professorien sijoittuminen vaati-tasoille yliopistoittain. ²⁰

yliopisto	VAATI-TASO					
	6	7	8	9	10	11
Aalto-yliopisto	-	-	-	-	-	-
Helsingin yliopisto			124	222	67	3
Itä-Suomen yliopisto			76	80	36	2
Jyväskylän yliopisto			86	73	10	2
Lapin yliopisto			18	19	5	
LUT-yliopisto		2	18	31	13	3
Oulun yliopisto		1	53	92	19	1
Svenska handelshögskolan			4	10	14	
Tampereen yliopisto			60	135	32	1
Taideyliopisto			26	22	3	
Turun yliopisto			60	135	29	6
Vaasan yliopisto			12	25	5	
Åbo Akademi			23	45	5	2
kaikki yliopistot		3	560	889	238	20

²⁰ Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 20a: Professorien sijoittuminen suorituskategoriaihin yliopistoittain. ²¹

yliopisto	SUORITUSKATEGORIA			
	I	II	III	IV
Aalto-yliopisto				
Helsingin yliopisto	17	149	223	27
Itä-Suomen yliopisto	21	117	56	
Jyväskylän yliopisto	5	71	79	16
Lapin yliopisto	1	31	10	
LUT-yliopisto		5	11	51
Oulun yliopisto	4	76	80	6
Taideyliopisto	8	34	9	
Svenska handelshögskolan	2	11	12	3
Tampereen yliopisto	7	124	96	
Turun yliopisto	57	139	34	1
Vaasan yliopisto	4	24	13	1
Åbo Akademi	3	34	33	5
kaikki yliopistot	129	815	656	110

²¹ Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

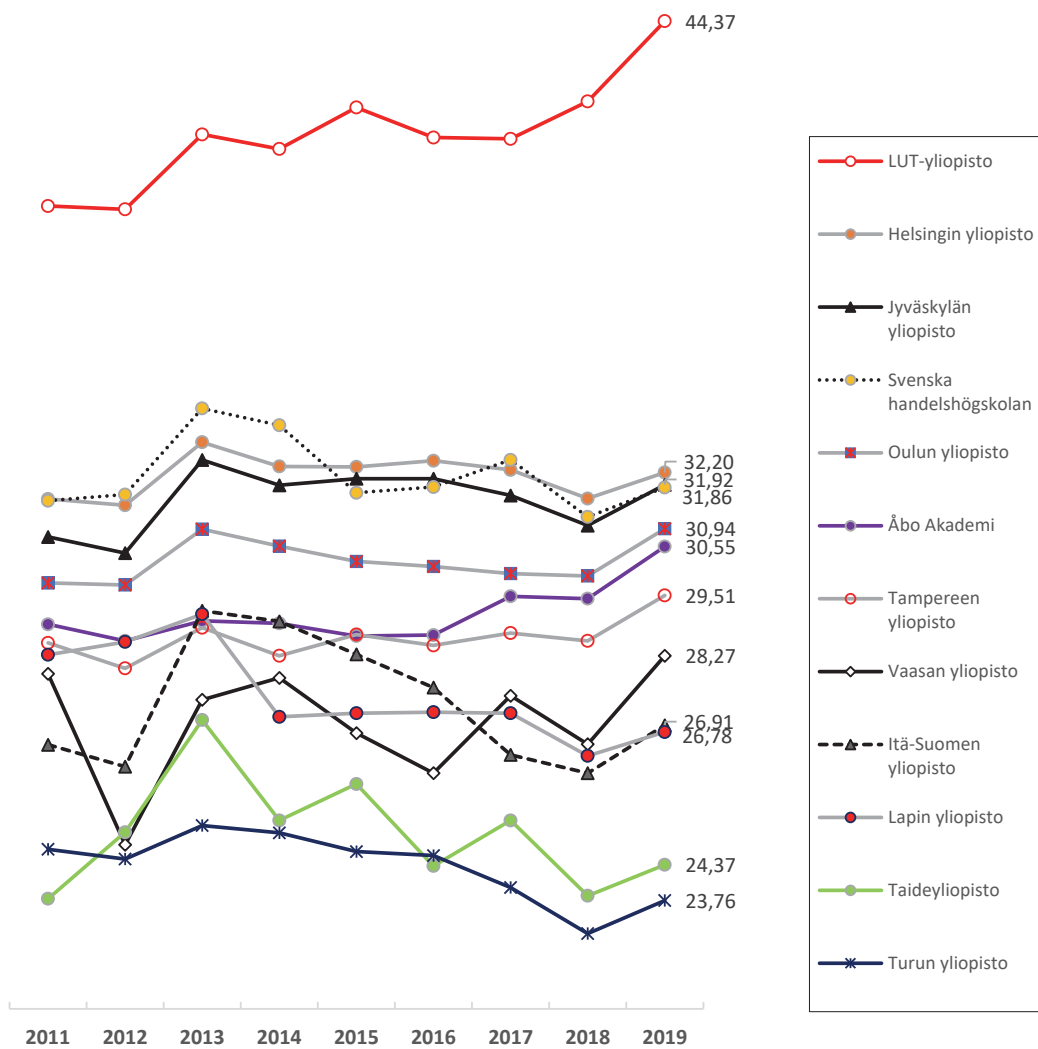
Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 - korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 - korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 - korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 - korkeintaan 50 %).

Taulukko 20b: Professorien sijoittuminen suoritustasoille yliopistoittain. ²²

yliopisto	SUORITUSTASO						
	7,06- 13,10%	13,11- 19,10%	19,11- 25,15%	25,16- 31,20%	31,21- 37,25%	37,26- 43,30%	43,31- 50,00%
Aalto-yliopisto							
Helsingin yliopisto	4	13	53	111	149	70	16
Itä-Suomen yliopisto	2	19	78	54	37	4	
Jyväskylän yliopisto		3	32	52	45	31	6
Lapin yliopisto		1	17	18	5	1	
LUT-yliopisto				6	5	7	49
Oulun yliopisto	1	3	22	72	51	15	2
Taideyliopisto	1	10	22	12	5	1	
Svenska handelshögskolan		2	1	10	11	2	2
Tampereen yliopisto		7	60	75	65	21	
Turun yliopisto	11	49	80	69	17	4	
Vaasan yliopisto	2	2	9	15	10	4	
Åbo Akademi	1	3	16	21	22	11	1
kaikki yliopistot	22	114	390	515	422	171	76

²² Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoa eikä suoritusprosentteja.

Suoritustaso on esitystapa, jossa 7 suoritustasoa vastaa aikaisemman palkkausjärjestelmän (31.12.2018 saakka) henkilotasoa 3-9 mahdollisine suorituskorotuksineen. Suoritustasojen avulla voidaan suorituskategorioita tarkemmin seurata, miten professoreiden palkat kehittyvät henkilökohtaisen suoritumisen osalta palkkausjärjestelmämuutoksen myötä.

Kuva 2. Suoritusprosenttien aikasarjat 2011–2019 yliopistoittain ²³

²³ Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja. Aikasarjat muodostettu laskemalla suoritusprosentit takautuvasti aikaisemmista henki-tasosta ja -lististä.

2.7. Professorien sijoittuminen vaati-tasolle ja suoritusprosentit

Taulukko 21a: Professorien sijoittuminen vaati-tasojen ja suorituskategorioiden mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut) ²⁴

	SUORITUSKATEGORIA				
	I	II	III	IV	yhteensä
VAATI 6					
VAATI 7		1		2	3
VAATI 8	64	289	188	19	560
VAATI 9	51	410	366	62	889
VAATI 10	13	104	95	26	238
VAATI 11	1	11	7	1	20
yhteensä	129	815	656	110	1710

Taulukko 21b: Professorien sijoittuminen vaati- ja suoritustasojen mukaiseen matriisiin (kaikki professorit, n-luvut). ²⁵

	SUORITUSTASO							
	7,06- 13,10%	13,11- 19,10%	19,11- 25,15%	25,16- 31,20%	31,21- 37,25%	37,26- 43,30%	43,31- 50,00%	yhteensä
VAATI 6								
VAATI 7				1		1	1	3
VAATI 8	10	57	156	151	126	47	13	560
VAATI 9	9	44	195	274	228	97	42	889
VAATI 10	3	12	36	81	64	23	19	238
VAATI 11		1	3	8	4	3	1	20
yhteensä	22	114	390	515	422	171	769	1710

24 Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suorituskategoria on uuden palkkausjärjestelmän (1.1.2019 alkaen) mukainen esitystapa, jossa kategoriat I-IV muodostuvat henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella seuraavasti: kategoria I (vähintään 6 - korkeintaan 19 %), kategoria II (yli 19 - korkeintaan 31 %), kategoria III (yli 31 - korkeintaan 42 %) ja kategoria IV (yli 42 - korkeintaan 50 %).

25 Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ei ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Suoritustaso on esitystapa, jossa 7 suoritustasoa vastaa aikaisemman palkkausjärjestelmän (31.12.2018 saakka) henki-tasojen 3-9 mahdollisine suoriutumiskorotuksineen. Suoritustasojen avulla voidaan suorituskategoriota tarkemmin seurata, miten professoreiden palkat kehittyvät henkilökohtaisen suoriutumisen osalta palkkausjärjestelmämuutoksen myötä..

2.8. Naisten ja miesten välisten palkkaerojen tarkastelua yliopistoissa

Taulukko 22: Naisten ja miesten välinen palkkaero tarkastelussa yliopistoittain. Yliopistot järjestetty palkkaeron mukaan. ²⁶

yliopisto	miehet	naiset	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2019	naisten euro 2019	erotus miesten (+) tai naisten (-) hyväksi 2018
LUT-yliopisto	8100	7463	637	0,921	+554
Helsingin yliopisto	7448	7074	374	0,950	+371
Åbo Akademi	7125	6806	318	0,955	+345
Aalto-yliopisto	8087	7823	264	0,967	+617
Tampereen yliopisto	7419	7191	228	0,969	+220
Itä-Suomen yliopisto	7030	6834	196	0,972	+149
Jyväskylän yliopisto	7143	7005	138	0,981	+268
Svenska handelshögskolan	7729	7608	121	0,984	+444
Vaasan yliopisto	6895	6775	120	0,983	+317
Turun yliopisto	6973	6859	114	0,984	+122
Taideyliopisto	6481	6556	-76	1,012	+41
Oulun yliopisto	7254	7337	-83	1,011	-22
Lapin yliopisto	6938	7001	-63	1,009	-176
yhteensä	7345	7043	301	0,959	+327

Taulukko 23: Vaati-tasot ja suoritusprosentit sekä niiden muutos 2018–2019 sukupuolen mukaan, eriteltyinä vakinaisten ja määräaikaisten professorien osalta. ²⁷

yliopisto	VAKINAISET		MÄÄRÄAIKAISET	
	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo	Vaati, keskiarvo	Suoritus-%, keskiarvo
nainen	8,81	29,25	8,31	22,85
mies	8,93	31,16	8,35	25,50
kaikki professorit	8,89	30,54	8,33	24,23

²⁶ Tarkastelussa kokonaispalkka.

Tarkastelu sisältää sekä vakinaiset että määräaikaisten professorit, n=1899.

Naisten euro koko aineistossa on 0,959. Vertailutieto vuodelta 2018 on 0,954.

²⁷ Aineiston n=1710. Aalto-yliopisto ole mukana luvuissa. Aalto-yliopistossa sovelletaan akateemista henkilöstöä koskevaa paikallista sopimusta, jossa ei ole yksiselitteisiä vaati-tasoja eikä suoritusprosentteja.

Taulukko 24: Naisten ja miesten osuus eri yliopistoissa, n=1899

yliopisto	tilanne 2019 syyskuussa		naisten osuuden muutos	
	miehiä %	naisia %	muutos %-yksikköä 2018–2019	muutos %-yksikköä 2010–2018
Aalto-yliopisto	83,6	16,4	1,9	-1,8
LUT-yliopisto	85,1	14,9	-1,3	-4,8
Vaasan yliopisto	78,6	21,4	-3,0	-8,1
Åbo Akademi	67,1	32,9	5,3	10,5
Oulun yliopisto	70,8	29,2	-1,4	10,2
Helsingin yliopisto	64,7	35,3	2,4	9,0
Svenska handelshögskolan	67,9	32,1	-1,2	11,3
Itä-Suomen yliopisto	65,0	35,0	1,5	8,8
Jyväskylän yliopisto	65,1	34,9	-1,2	3,4
Turun yliopisto	59,7	40,3	1,7	11,6
Tampereen yliopisto	73,0	27,0	-1,7	+6,6
Taideyliopisto	51,0	49,0	-1,9	-4,0
Lapin yliopisto	32,6	67,4	5,7	8,1
yhteensä	67,2	32,8	1,0	8,3

Taulukko 25: Vakinaiset ja määräaikaiset professorit sukupuolen mukaan, n=1899

sukupuoli	professorin tyyppi	
	vakainainen %	määräaikainen %
nainen	83,1	16,9
mies	90,3	9,7
kaikki professorit	87,9	12,1

2.9. Professorien palkat tutkimuslaitoksissa

Taulukko 26: Tutkimuslaitosten ja yliopistojen professorien palkkavertailu ^{28 29}

Palkka 2019	TUTKIMUSLAITOKSET	YLIOPISTOT
keskiarvo	6780	7246
alakvartiili	6272	6549
mediaani	6750	7128
yläkvartiili	7115	7798

Taulukko 27: Tutkimuslaitoksissa työskentelevien palkkavertailua

sukupuoli	keskipalkka	mediaani
nainen	6915	6807
mies	6722	6707

palvelussuhde	keskipalkka	mediaani
toistaiseksi voimassa oleva	6864	6877
määräaikainen	6632	6567

Taulukko 28: Tutkimuslaitosten palkkojen muutos 2018–2019 ³⁰

	muutos 2018–2019	
keskiarvon muutos	+7 €	+0,0 %
mediaanin muutos	+84 €	+1,3 %

28 Tutkimuslaitoksista ovat mukana Ilmatieteen laitos, Luonnonvarakeskus, Maanmittauslaitos, Ruokavirasto, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Työterveyslaitos, Ulkopoliittinen instituutti, VATT ja VTT (yhteensä n=119). Vertailutieto yliopistoista perustuu kappaleessa 2.3 esitettyihin tunnuslukuihin (kokonaispalkka) ja on laskettu kaikista yliopistoista (n=1899).

29 Täydentäviä tietoja tutkimuslaitosten toimittamasta aineistosta: Vastaajien tehtävänimikkeitä ovat professori, tutkimusprofessori, tutkimusjohtaja ja tutkimusylijohtaja. Aineistossa toistaiseksi voimassa olevia työsuhteita on 64 % ja määräaikaisia 36 %. Tulospalkkiota maksaa vain yksi yhdeksästä tietojen luovuttaneesta tutkimuslaitoksesta (tulospalkkiota maksettu vuonna 2019 sama summa 650 euroa kaikille professoreille).

30 Vuonna 2018 mukana osittain eri tutkimuslaitokset ja poikkeava havaintojen määrä (n₂₀₁₈=91).

3. PALKKAKYSELY JÄSENILLE

3.1. Vastaajaprofiili

sukupuoli	%
nainen	37,4
mies	61,5
muu	0,9

ikä	%
alle 40 vuotta	2,4
40-49 vuotta	21,2
50-59 vuotta	43,0
60 vuotta tai enemmän	33,4

tieteena	%
luonnontieteellinen	20,9
humanistinen	14,3
yhteiskuntatieteellinen	12,9
teknistieteellinen	9,8
kasvatustieteellinen	9,6
kauppatieteellinen	6,8
lääketieteellinen	6,2
oikeustieteellinen	3,2
terveystieteet	2,6
maatalous-metsätieteellinen	2,1
eläinlääketieteellinen	1,9
psykologia	1,7
teologinen	1,5
hammaslääketieteellinen	1,5
liikuntatieteellinen	1,5
musiikki	1,1
farmasia	0,9
taideteollinen	0,6
teatteri ja tanssi	0,2
jokin muu	0,8

työpaikka	%
Helsingin yliopisto	23,6
Turun yliopisto	15,1
Tampereen yliopisto	12,6
Jyväskylän yliopisto	11,1
Itä-Suomen yliopisto	8,9
Oulun yliopisto	6,8
Aalto-yliopisto	5,7
Åbo Akademi	5,1
tutkimuslaitos	2,3
Vaasan yliopisto	2,1
Lapin yliopisto	1,9
Taideyliopisto	1,5
LUT-yliopisto	1,5
Svenska handelshögskolan	0,9
muu työpaikka	0,9
muu työpaikka	0,6

työaika	%
kokoaikainen	96,6
osa-aikainen	2,8
osa-aikaeläkkeellä	0,6

työskentelyvuodet professorin, tutkimusjohtajan tai vastaavan tehtävissä	%
alle 5 vuotta	20,4
5–9 vuotta	21,2
10–19 vuotta	39,8
20 vuotta tai enemmän	18,6

palkkasopimus	%
YPJ-sopimus	94,2
henkilökohtainen sopimus	5,8

tehtävä ³⁰	%
professorina pysyvästi ilman aikarajoitusta	82,6
professorina määräaikaisesti	4,0
tenure track -järjestelmässä apulaisprofessori, associate professor tms.	5,7
yliopiston myöntämällä tutkimuskaudella	0,6
akatemiaprofessori	0,2
päätoiminen rehtori	0,6
päätoiminen vararehtori	0,2
päätoiminen dekaani	1,3
päätoiminen tutkimusryhmän johtaja	0,2
muu päätoiminen johtaja yliopistossa	1,1
muunlaisessa tehtävässä	2,8
työ- tai virkavapaalla professorin tehtävistä	0,6

30 Professorien palkkojen tarkastelussa kappaleissa 3.2-3.7 on aineisto rajattu siten, että mukana ovat kokoaikaiset, pysyvästi ilman aikarajoitusta professorina toimivat ja määräaikaisesti professorina toimivat jäsenet.

3.2. Palkka syyskuussa 2019

Palkkausta käsiteltäessä on tutkimusaineisto rajattu siten, että mukana ovat ainoastaan kokoaikaiset professorit. Pois on siten rajattu apurahalla olevat jäsenet, työvapaalla olevat professorit ja muissa kuin professorin tehtävissä toimivat jäsenet.³²

Näillä rajauksilla aineisto käsittää 396 vastaajaa.

Taulukko 29: Jäsenten palkka 2013–2019

Palkka	syyskuu 2019	syyskuu 2018	syyskuu 2017	syyskuu 2016	syyskuu 2015	syyskuu 2014	lokakuu 2013
keskiarvo	7020	6823	6808	6786	6782	6727	6860
mediaani	6910	6790	6723	6723	6695	6667	6750
alakovartiili	6449	6270	6248	6248	6222	6135	6268
yläkovartiili	7513	7300	7286	7260	7291	7200	7269

Taulukko 30: Palkka syyskuussa 2019 ja muutos vuosilta 2018, 2017, 2016 ja 2015

Palkka	syyskuu 2019	muutos 2018–2019		muutos 2017–2019		muutos 2016–2019		muutos 2015–2019	
keskiarvo	6823	+197	+2,9 %	+212	+3,1 %	+234	+3,4 %	+238	+3,5 %
mediaani	6790	+120	+1,8 %	+187	+2,8 %	+187	+2,8 %	+215	+3,2 %
alakovartiili	6270	+179	+2,9 %	+201	+3,2 %	+201	+3,2 %	+227	+3,6 %
yläkovartiili	7300	+213	+2,9 %	+227	+3,1 %	+253	+3,5 %	+222	+3,0 %

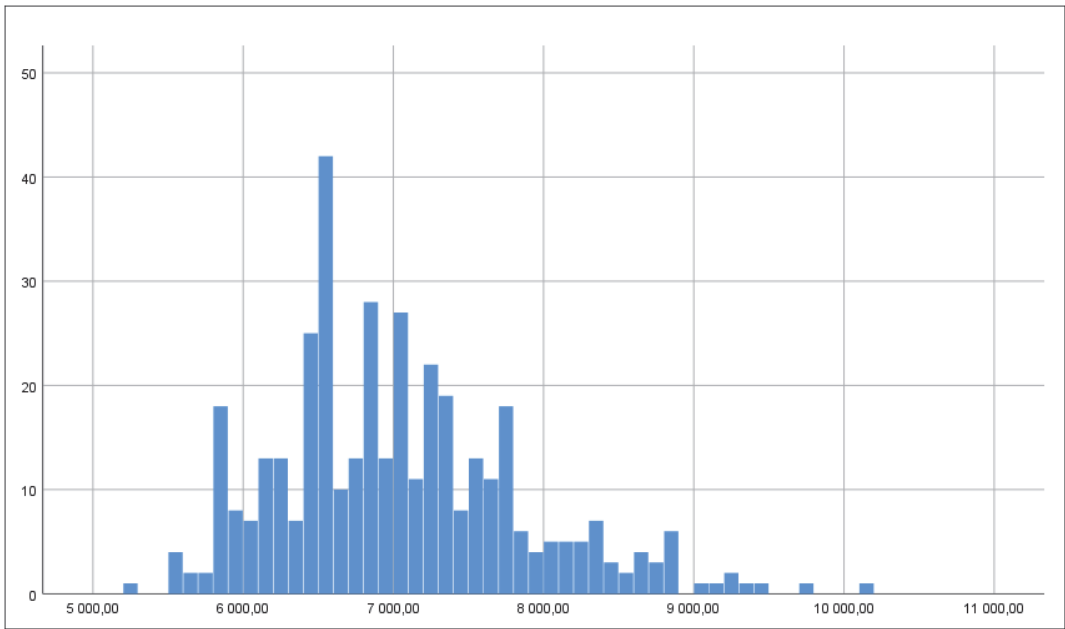
Syyskuussa 2019 oli professorien keskipalkka 7020 euroa ja mediaanipalkka 6910 euroa.

Vuoden 2018 syyskuuhun verrattuna oli syyskuun 2019 keskipalkka 197 euroa korkeampi ja mediaanipalkka 120 euroa korkeampi.

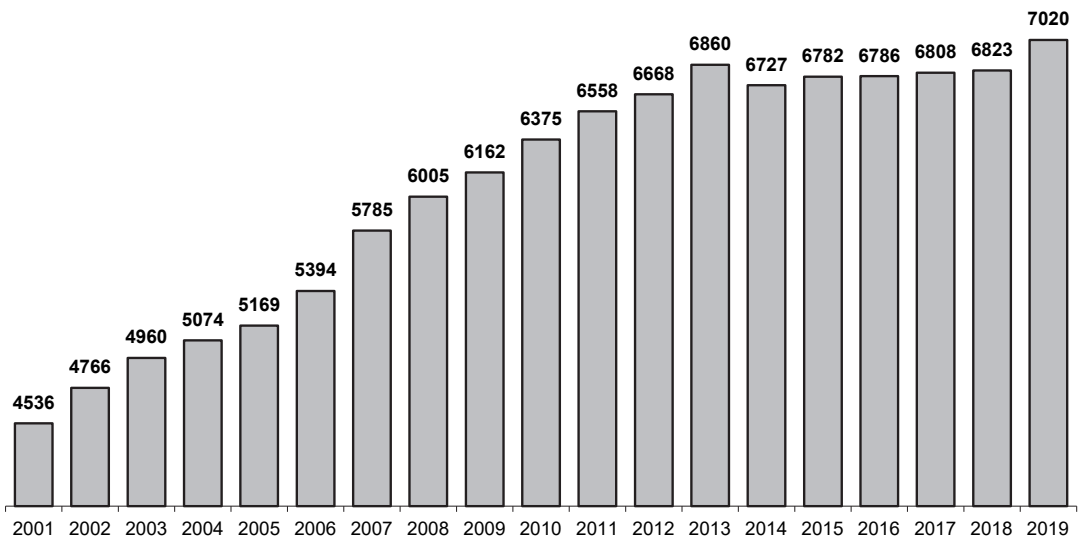
Palkkaan luetaan vaati-palkka, vaativuuslisä ja suoritusprosentti tai vaihtoehtoisesti takuupalkka. Palkkaan ei lueta akateemisen johtajan palkkioita (dekaanin tai laitosjohtajan tehtävistä)³³, tulospalkkiota (tai vastaavaa), tuntiopetuspalkkioita, täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkioita, asiantuntijalausunnoista saatuja palkkioita eikä muita palkkioita, jotka eivät toistu säännöllisesti. Tutkimuslaitoksissa työskentelevät ilmoittavat tässä oman palkkausjärjestelmänsä mukaisen palkan.

32 Tutkimusaineistosta on poistettu yksittäisiä poikkeuksellisen pieniä tai suuria palkkatietoja, jotka johtuvat vastaajan epätavallisesta työnkuvasta tai palkkatasosta.

33 Vertailtaessa jäsenkyselyä ja yliopistojen toimittamaa aineistoa tulee huomioda, että yliopistojen toimittamassa aineistossa kokonaispalkka sisältää myös palkkion akateemisen johtajan tehtävistä.

Kuva 3. Palkka syyskuussa 2019, histogrammi

Kuva 4. Keskipalkka vertailussa 2001–2019

Taulukko 31: Keskipalkan muutos vuosittain vuodesta 2001

muutos 2001–2002	+5,1 %
muutos 2002–2003	+4,1 %
muutos 2003–2004	+2,3 %
muutos 2004–2005	+1,9 %
muutos 2005–2006	+4,4 %
muutos 2006–2007	+7,2 %
muutos 2007–2008	+3,8 %
muutos 2008–2009	+2,6 %
muutos 2009–2010	+3,5 %
muutos 2010–2011	+2,9 %
muutos 2011–2012	+1,7 %
muutos 2012–2013	+2,9 %
muutos 2013–2014	-1,9 %
muutos 2014–2015	+0,8 %
muutos 2015–2016	+0,1 %
muutos 2016–2017	+0,3 %
muutos 2017–2018	+0,2 %
muutos 2018–2019	+2,9 %
muutos 2001–2019	+54,8 %

3.3. Vastaajaryhmien välisiä vertailuja

Taulukko 32: Työpaikkakohtaiset palkat syyskuussa 2019 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ³⁴

yliopisto	keskiarvo	mediaani
LUT-yliopisto (*)	8391	8581
Aalto-yliopisto	7816	7796
Svenska handelshögskolan (*)	7587	7351
Åbo Akademi	7159	7000
Oulun yliopisto	7066	7040
Helsingin yliopisto	7051	7051
Jyväskylän yliopisto	6988	6884
Tampereen yliopisto	6916	6880
Vaasan yliopisto (*)	6889	6910
Turun yliopisto	6862	6713
Itä-Suomen yliopisto	6836	6947
Lapin yliopisto (*)	6626	5889
tutkimuslaitos	6533	6558
Taideyliopisto (*)	6380	5899
kaikki vastaajat	7020	6910

³⁴ Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku <10

Taulukko 33: Tieteenalakohtaiset palkat keskiarvon mukaisessa järjestyksessä ³⁵

tieteenala	keskiarvo	mediaani	keskiarvon muutos 2001–2018	
luonnontieteellinen	7063	6890	+2571	+57,2 %
teknistieteellinen	7458	7463	+2745	+58,2 %
kauppatieteellinen	7457	7150	+2734	+57,9 %
liikuntatieteellinen (*)	7282	7295	+2936	+67,6 %
terveystieteet	7121	7046	+2222	+45,4 %
maatalous-metsätieteellinen	7086	7019	+2592	+57,7 %
oikeustieteellinen	7048	7050	+2552	+56,8 %
lääketieteellinen	7001	6970	+2451	+53,9 %
taideteollinen (*)	6982	6982	+2861	+69,4 %
psykologia (*)	6980	6983	+2496	+55,7 %
eläinlääketieteellinen (*)	6942	6845	+2427	+53,8 %
humanistinen	6889	6890	+2526	+57,9 %
kasvatustieteellinen	6813	6966	+2363	+53,1 %
farmasia (*)	6793	6800	+1927	+39,6 %
hammaslääketieteellinen (*)	6777	6582	+2740	+67,9 %
yhteiskuntatieteellinen	6722	6558	+2302	+52,1 %
musiikki (*)	6700	6313	+2143	+47,0 %
teologinen (*)	6558	6520	+1930	+41,7 %
teatteri ja tanssi (*)	5800	5800	+1609	+38,4 %
kaikki vastaajat	7020	6910	+2484	+54,8 %

Taulukko 34: Professorien palkka sukupuolen mukaan

sukupuoli	keskiarvo	mediaani
nainen	7129	7045
mies	6836	6808

Taulukko 35: Professorien palkka ikäluokan mukaan

ikä	keskiarvo	mediaani
alle 40 vuotta	6813	6813
40–49 vuotta	6682	6518
50–59 vuotta	7015	6910
vähintään 60 vuotta	7229	7184

³⁵ Tähdellä on merkitty tieteenalat, joiden n-luku vuoden 2019 aineistossa <10

Taulukko 36: Professorien palkka työskentelyvuosien mukaan

työskentelyvuodet	keskiarvo	mediaani
alle 5 vuotta	6240	6239
5–9 vuotta	6674	6560
10–19 vuotta	7251	7150
20 vuotta tai enemmän	7520	7427

Taulukko 37: Professorien palkka sopimustyyppin mukaan

palkkasopimus	keskiarvo	mediaani
YPJ-järjestelmän mukainen palkka	6996	6897
henkilökohtainen sopimus	7847	7756

Taulukko 38: Professorien palkka työtehtävän mukaan

työtehtävä	keskiarvo	mediaani
professorina pysyvästi ilman aikarajoitusta	7052	6947
professorina määräaikaisesti	6292	6000

3.4. Muut korvaukset ja palkkiot

Muiden palkan osien tai muotojen osalta tarkastelupohja on seuraavanlainen:

- akateemisen johtajan palkkiota (esim. dekaanin tai laitosjohtajan tehtävästä) saa 23 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 23 % ja miesten keskuudessa 23 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 87 vastaajalta)
- täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamispalkkiota (projektinjohtamiskorvausta) saa 5 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 2 % ja miesten keskuudessa 7 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 16 vastaajalta)
- tulospalkkiota, bonuspalkkiota tai kannustinpalkkiota saa 8 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 6 % ja miesten keskuudessa 9 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 29 vastaajalta)
- erilliskorvausta täydennyskoulutuksesta tai sivutoimisesta tuntiopetuksesta saa 10 % vastaajista (naisten keskuudessa osuus 9 % ja miesten keskuudessa 11 %) (euomääräinen tieto käytettävissä 36 vastaajalta)

akateemisen johtajan palkkio syyskuussa 2019	Euroa
keskiarvo	679
mediaani	513

täydentävän rahoituksen hankkeiden johtamiskorvaus vuonna 2019	Euroa
keskiarvo	7998
mediaani	3300

tulospalkkio, bonuspalkkio tai kannustinpalkkio vuonna 2019	Euroa
keskiarvo	8033
mediaani	2000

erilliskorvaus täydennyskoulutuksesta tai sivutoim. tuntiopetuksesta vuonna 2019	Euroa
keskiarvo	2118
mediaani	1500

Taulukko 39: Professorien kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2019

professorin kokonaispalkan muodostuminen syyskuussa 2019	Euroa
palkka, sisältäen vaati-osan, vaativuuslisän ja suoritusprosentin tai vaihtoehtoisesti takuupalkan	7020
akateemisen johtajan palkkio	149
KOKONAISPALKKA	7169

3.5. Palkkojen muutos yliopistoittain

Taulukko 40: Työpaikkakohtaiset palkat ja palkkojen muutos 2018–2019 ja 2001–2019, vuoden 2019 keskiarvon mukaisessa järjestyksessä.³⁶

yliopisto	keskiarvo 2019	muutos 2018–2019		muutos 2001–2019	
LUT-yliopisto (*)	8391	+927	+12,4 %	+3573	+74,2 %
Aalto-yliopisto	7816	+197	+2,6 %	+3148	+67,4 %
Svenska handelshögskolan (*)	7587	+312	+4,3 %	+3003	+65,5 %
Åbo Akademi	7159	+377	+5,6 %	+2661	+59,2 %
Oulun yliopisto	7066	+469	+7,1 %	+2475	+53,9 %
Helsingin yliopisto	7051	+94	+1,4 %	+2514	+55,4 %
Jyväskylän yliopisto	6988	+298	+4,5 %	+2361	+51,0 %
Tampereen yliopisto ³⁷	6916	-57	-0,8 %	+2425	+54,0 %
Vaasan yliopisto	6889	+479	+7,5 %	+2202	+47,0 %
Turun yliopisto	6862	+317	+4,8 %	+2553	+59,2 %
Itä-Suomen yliopisto	6836	+83	+1,2 %	+2247	+49,0 %
Lapin yliopisto (*)	6626	+574	+9,5 %	+2193	+49,5 %
tutkimuslaitos (*)	6533	-63	-1,0 %	+2030	+45,1 %
Taideyliopisto (*)	6380	+73	+1,2 %	+1806	+39,5 %
kaikki vastaajat	7020	+197	+2,9 %	+2484	+54,8 %

Vertailtaessa muutosta tulee muistaa, että eri ajankohtina kyselyyn ovat vastanneet eri henkilöt.

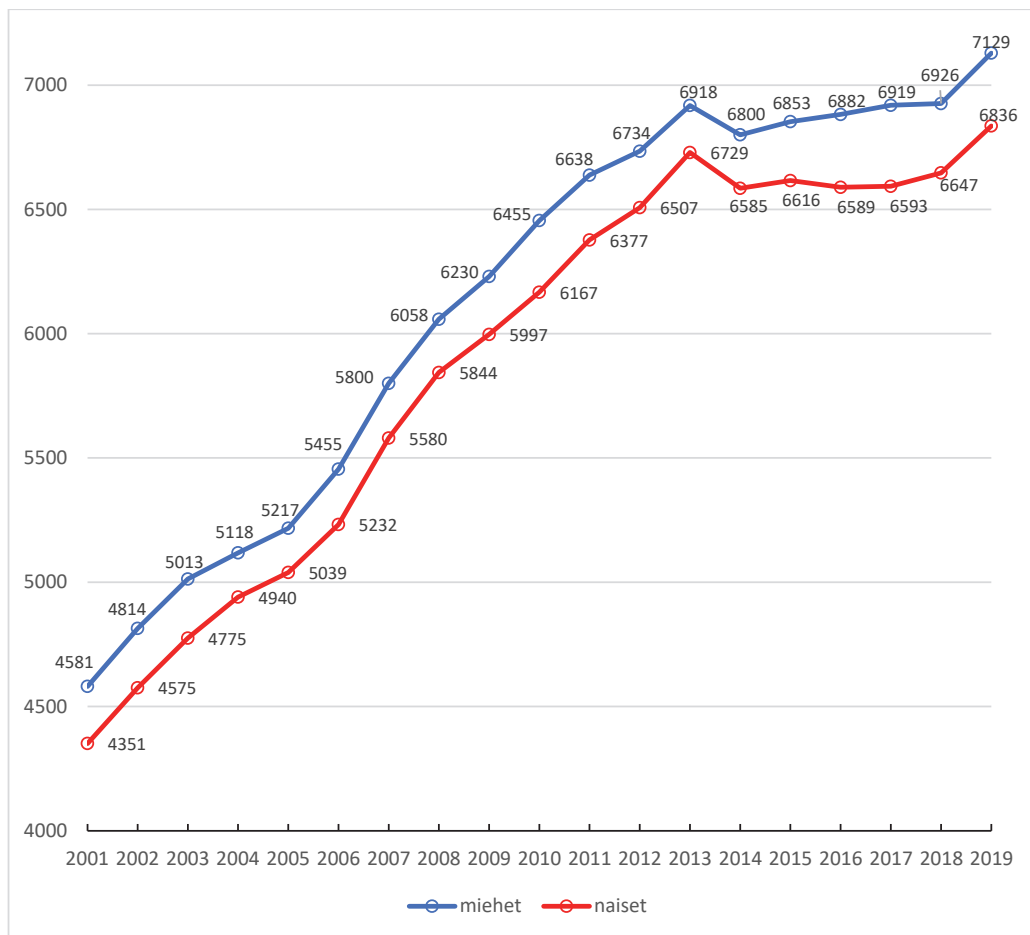
Etenkin vastaajamäärältään pienten yliopistojen kohdalla esiintyy melko suuria poikkeamia kahden peräkkäisen tutkimuksen välillä.

Tarkastelujakso 2001–2019 antaa parhaimman kuvan palkkojen kehittämisestä.

³⁶ Tähdellä on merkitty yliopistot, joiden n-luku ≤ 10 .

³⁷ Tampereen yliopistossa palkan keskiarvo ja sen muutos vuoteen 2019 fuusion osapuolten mukaan eriteltynä: Aikaisempi työpaikka Tampereen yliopisto, keskiarvo 6987 €, muutos -71 € (-1,0%). Aikaisempi työpaikka Tampereen teknillinen yliopisto, keskiarvo 6876 €, muutos +117 € (+1,7%). Lisäksi on fuusion jälkeen aloittaneita professoreita, joiden palkkaa ei kuitenkaan eritellä (n<10).

3.6. Naisten ja miesten välinen palkkaero

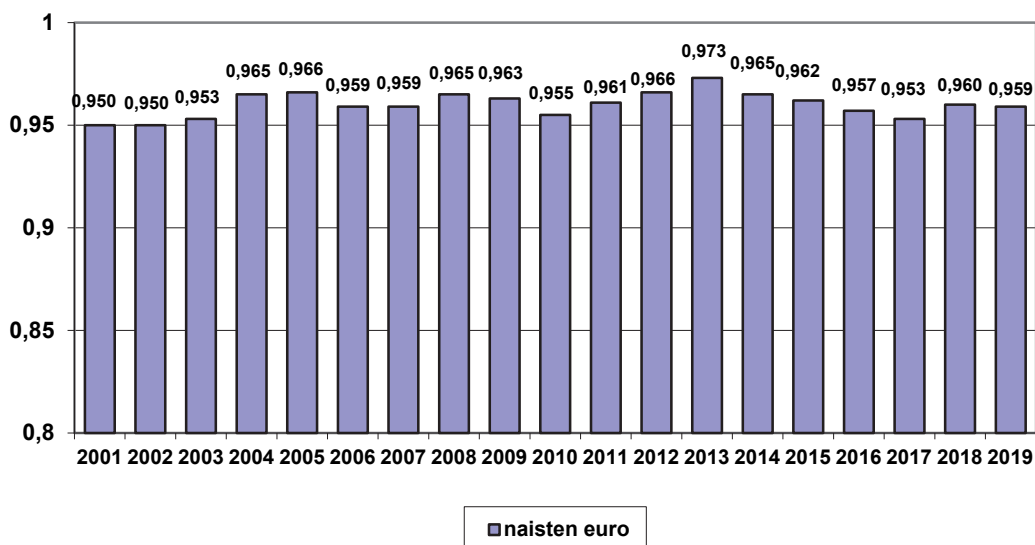

Kuva 5. Naisten ja miesten keskipalkka 2001–2019

Naisten ja miesten välinen palkkaero on nykyisin 293 euroa miesten hyväksi.

Taulukko 41: Miesten ja naisten palkka ja palkkakehitys vuodesta 2001

	miehet		naiset		palkkojen erotus miesten hyväksi
	palkka	vuosi- muutos	palkka	vuosi- muutos	
2001	4581 €		4351 €		230 €
2002	4814 €	+5,1 %	4575 €	+5,1 %	239 €
2003	5013 €	+4,1 %	4775 €	+4,4 %	238 €
2004	5118 €	+2,1 %	4940 €	+3,5 %	178 €
2005	5217 €	+1,9 %	5039 €	+2,0 %	178 €
2006	5455 €	+4,6 %	5232 €	+3,8 %	223 €
2007	5800 €	+6,3 %	5560 €	+6,3 %	240 €
2008	6058 €	+4,4 %	5844 €	+5,1 %	214 €
2009	6230 €	+2,8 %	5997 €	+2,6 %	233 €
2010	6455 €	+3,6 %	6167 €	+2,8 %	288 €
2011	6638 €	+2,8 %	6377 €	+3,4 %	261 €
2012	6734 €	+1,4 %	6507 €	+2,0 %	227 €
2013	6918 €	+2,7 %	6729 €	+3,4 %	189 €
2014	6800 €	-1,7 %	6565 €	-2,4 %	235 €
2015	6853 €	+0,8 %	6616 €	+0,8 %	237 €
2016	6882 €	+0,4 %	6589 €	-0,4 %	293 €
2017	6919 €	+0,5 %	6593 €	+0,1 %	326 €
2018	6926 €	+0,1 %	6647 €	+0,8 %	279 €
2019	7129 €	+2,9 %	6836 €	+2,8 %	293 €
muutos 2001–2019	+2548 €	+55,6 %	+2485 €	+57,1 %	

Kuva 6. Naisten ja miesten välinen palkka suhteutettuna eli "naisten euro" 2001–2019 ³⁸

³⁸ Syyskuussa 2019 naisten palkka oli 95,9 % miesten palkasta. Tarkastelu perustuu taulukon 41 mukaisiin keskipalkkoihin.

Taulukko 42: Miesten ja naisten välisen palkkaeron muodostuminen

tekijä	vaikutus palkkaeroon
Työuran pituus Naiset ovat toimineet professorin tai tutkimusjohtajan tehtävissä keskimäärin 10,3 vuotta, miehet 14,1 vuotta. Jokainen kokemusvuosi nostaa palkkaa noin 61 euroa.	232 euroa
Tieteenalakohtaiset erot Jäsenten palkka vaihtelee merkittävästi eri tieteenaloilla. Naisten osuus teknistieteiden ja luonnontieteiden alueilla on pieni, kun taas matalammin palkatuilla kasvatustieteiden ja humanististen tieteiden alueilla korostuu naisten osuus.	56 euroa
Henkilökohtainen palkkasopimus Henkilökohtaiseen sopimukseen perustuvat palkat ovat keskimäärin noin 850 eurolla korkeampia kuin YPJ-keskipalkka. Naisten keskuudessa henkilökohtaisen, YPJ-järjestelmästä poikkeavan sopimuksen tehneiden professorien osuus (2,7 %) on pienempi kuin miesten keskuudessa (3,3 %).	5 euroa
Palkkaeroksi muodostuu miesten hyväksi	293 euroa

3.7. Professorien sivutulot

toisen yliopiston maksamat palkkiot asiantuntijalausunnoista vuonna 2019	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo ³⁹	mediaani
arvioinut professorin pätevyyttä	20 %	1165	1000
arvioinut dosentin arvonimen myöntämistä	19 %	291	250
toiminut väitöskirjan esitarkastajana	34 %	359	350
toiminut vastaväittäjänä	20 %	553	500

työsuhteen ulkopuoliset palkkiot	palkkioita saaneiden osuus	keskiarvo	mediaani
kirjoituspalkkiot työsuhteen ulkopuolelta vuonna 2019 (euromääräinen tieto käytettävissä 91 vastaajalta)	23 %	612	400

³⁹ Keskiarvoa ja mediaania laskettaessa aineisto rajattu suomalaisiin yliopistoihin.

PROFESSORILIITTO
PROFESSORSFÖRBUNDET
FINNISH UNION OF UNIVERSITY PROFESSORS

www.professoriliitto.fi